

L'OCELL VERMELL

Bird, el film que Clint Eastwood dirigí l'any 1988, em sembla un magnífic document. Per a mi, que no som més que un simple aficionat al cinema, es tracta d'una pel·lícula amb molts de punt d'interès.

En primer lloc la història que ens conta, que no és altra que la del mític músic de jazz Charlie Parker, conegut en els cercles musicals com a «Bird». Pens que l'aventura del músic de color és tal que permet la seva transformació en argument cinematogràfic; és una història de pel·lícula, que diríem. A més, aquesta aventura és narrada de forma correcta (llegiu atractiva) i que a més permet que l'espectador que no coneix el tema anteriorment (de fet quants d'aficionats al jazz coneixien, abans del film, la història del protagonista?) pugui fer-se una idea de com són els racons dels clubs de Música negra.

Però també és interessant el film per la seva banda sonora. La música de *Bird* és, senzillament genial. D'aquelles que no s'obliden fàcilment. O millor dit, d'aquelles que l'obliguen, tot just encesos els llums de la sala, a anar a comprar-la. Poques bandes sonores de films de temàtica musical aconseguen el nivell de la de *Bird*. Una joia, vaja.

I tot això per dir que ha mort a Florida, Red Rodney, trompetista de jazz i un dels autors d'aquesta banda sonora que comentam. La notícia, apareguda a la secció de breus d'algun diari, per poc ens passa desapercebuda. La qual cosa demostra que només els més famosos, que no sempre són els més bons, són dignes d'un espai a més d'una columna. I Red Rodney, malgrat ser un dels grans instrumentistes del seu gènere, no era famós.

Però era un dels grans. Basta repassar el seu currículum per comprovar-ho. Rodney tocà al costat del propi Charlie Parker substituint Miles Davis; formà part de les més grans orquestres de jazz, com la de Benny Goodman, per exemple i intervingué com a solista a múltiples enregistraments que han fet història. No basten aquestes dades per dir que era un trompetista gran?

Sí, Red Rodney era un trompetista gran, la seva mort no pot passar de cap manera desapercebuda. Ara és el moment d'anar a l'aparell i fer que soni aquesta preciosa banda sonora de *Bird*.

PERE ESTELRICH I MASSUTÍ

ELS MONSTRES MÉS TENDRES

No és la millor època per ells. Quan surten, la gent se'ls mira amb mitja rialla sorneguera. Alguns, fins i tot amb un cert aire de superioritat. Estan avesats a coses més sofisticades. A productes confeccionats amb els darrers avanços de la tecnologia. A les imatges generades per ordinador que imiten la realitat millor que no la mateixa realitat. Ara, els espectadors demanen realitats virtuals, emocions virtuals i actors virtuals. Sylvester Stallone, Arnold Swartzeneger —o com dimonis s'escrigui—, Jean-Claude van Damme i companyia apareixen a la pantalla rodejats d'artilugis mecànics que moltes vegades tenen més expressivitat que no ells. Enfront d'això, enfront de tota aquesta parafernàlia d'efectes especials, a mi em segueixen agradant els monstres antics. Aquelles deseparades bèsties artesanals que poblaven de malsons les nits dels nostres pares o de la meva infantesa. Cíclops, centaures, esquelets vivents, homúnculs, pops gegants. Tots, pobres monstres perduts en un món fronterer que no podien entendre. Aquella fascinant, trista i tràgica història d'amor anti-darwiniana titulada King Kong (per descomptat, la primera versió amb el goril·la perdudament enamorat de Fay Wray que va idear Willis O'Brian), que ens parlava tan a cau d'orella del nostres propis amors, passions i temors. O les criatures més solitàries i tendres que record haver vist en una pantalla. Les que va crear Ray Harrihausen amb una paciència infinita de déu pagà. No sé si la recordau: la seqüència més espectacular és la de la lluita contra els esquelets de *Jasó i els argonauts*. N'hi ha una altra, però, que em sembla perfecta, com un compendi de la manera de fer minuciosa de Harrihausen. A *El viatge fantàstic de Simbad* una espècie de bruixot crea, gràcies a la màgia negra i l'alquímia, un homúncul volador que li serveix per veure a través de la distància. En un moment, en l'instant inicial de la vida del monstre, quan obre els ulls al món per primera vegada, bada-lla, s'estira com si despertàs d'un somni impossible i s'espanta davant la presència del seu amo. La mateixa por que potser nosaltres vàrem sentir el primer segon de vida i ja hem oblidat. O que, només, hem aconseguit amagar en aquell racó que habiten els nostres monstres més íntims.

MANEL-CLAUDI SANTOS